

İKRAZATÇILIK 13.12.2012 TARİHİNDE YAYIMLANAN 6361 SAYILI “FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİ KANUNU” ile YAPILAN SON DÜZENLEMELERLE DEĞİŞTİ

Mesut UÇAK(*)

1 - GİRİŞ

Ödünç para verme işleriyle ilgili ilk kapsamlı yasal düzenleme¹ 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanunu ile yapılmış iken bu düzenleme ek ve değişiklikleriyle birlikte 90 sayılı “Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin” “ **Kaldırılan Hükümler**” başlıklı 16’ncı maddesinde yer alan “2279 sayılı ödünç Para Verme İşleri Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır” hükmü gereği 06.10.1983 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır.

Ödünç para verme işleri uzun yıllar 90 sayılı KHK ve bu kapsamda yayımlanan ikincil mevzuatta yer alan düzenlemeler çerçevesinde yürütülmüş olup, ilgili Kanun Hükmünde Kararname ek ve değişiklikleriyle birlikte 13.12.2012 tarih ve 28496 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6361 sayılı “Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu” ile 13.12.2012 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır.

Yeni yasal düzenleme ile gerçek kişilerin Hazine Müsteşarlığından izin alarak ikrazatçılık faaliyetinde bulunma hakları sona erdirilmiştir. Borç para verme işleriyle iştigal etmek isteyenler 6361 sayılı kanun kapsamında hüküm altına alınan usul ve esaslar çerçevesinde belirlenen faaliyetler ve şirketler altında faaliyetlerine devam edebileceklerdir.

İkrazatçılık faaliyetiyle ilgili 6361 sayılı yasa ile yeni düzenlemeler yapılmış olmakla birlikte Hazine Müsteşarlığı’ndan izin alarak yapılan ikrazatçılık faaliyeti ile izin almadan veya mülga KHK’da yer alan şartlara tabi olmadan yapılan ödünç para verme işleri diğer ifadeyle tefecilik faaliyetinin vergilendirilmesinde (kanunların geriye yürümezlik kuralı) (Vergi Usul Kanunu’nun 114. maddesi çer-

(*) Vergi Müfettişi

¹ Ülkemizde ödünç para verme işleriyle ilgili ilk yasal düzenleme Murabaha Nizamnamesi ile yapılmıştır. İlgili düzenleme 8 maddeden oluşmaktadır. Bu düzenleme TTK yürürlüğe girmesiyle yürürlükten kalkmıştır.

çevesinde 2008, 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarının vergilendirilmesinde) eski hükümler geçerli olacaktır. Ayrıca olayı ceza hukuku açısından değerlendirdiğimizde Türk Ceza Kanunu'nun 241 inci maddesi yürürlüktedir.

Bu çalışmamızda ikrazatçılık faaliyeti ile izin alınmadan yapılan ödünç para verme işleri diğer ifadeyle tefecilik faaliyeti ile ilgili 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve bu kapsamda yayımlanan ikincil mevzuatta yer alan düzenlemeler ile 13.12.2012 tarih ve 28496 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 6361 sayılı "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu" ile yapılan düzenlemeler üzerinde durmaya çalışacağız.

2- (MÜLGA) 90 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME ile BU KAPSAMDA YAYIMLANAN İKİNCİL MEVZUATTA YER ALAN DÜZENLEMELER

Özellikle kriz dönemlerinde başvuru alan tefecilik sektörü tamamen kayıt dışı bir şekilde çalışmakta ve bu sektörde faaliyet gösteren tefeciler büyük tutarlarda rant geliri elde etmektedirler. Bu durum sektörü cazip hale getirmekte, bu işi yapanların sayısı ise gün geçtikçe çoğalmaktadır.

Ödünç para verme işleriyle ilgili olarak ilk kapsamlı yasal düzenleme 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanunu ile yapılmış olup, ilgili yasal düzenleme 90 sayılı "Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin" yürürlüğe girdiği, 06.10.1983 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. 90 sayılı² "Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ise 13.12.2012 tarih ve 28496 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 6361 sayılı "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu" ile 13.12.2012 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. Hali hazırda gerçek kişiler Hazine Müsteşarlığından izin alarak ikrazatçılık faaliyetinde bulunamayacaklardır. Borç para verme işleriyle iştigal etmek isteyenler 6361 sayılı kanun kapsamında hüküm altına alınan usul ve esaslar çerçevesinde belirlenen faaliyetler ve şirketler altında faaliyetlerine devam edebileceklerdir. Olayı vergi hukuku ve ceza hukuku ile kanunların geriye yürümezliği kuralı açısından değerlendirdiğimizde ikrazatçılık-tefecilik faaliyetiyle ilgili 6361 sayılı kanun öncesi düzenlemelerin de bilinmesi gerektiği ortaya çıkacaktır.

90 sayılı KHK'nin "Amaç" başlıklı birinci maddesinde kanun hükmünde kararnamenin amacı; *"faiz veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı veya ipotek almak suretiyle sürekli olarak ödünç para verme işleriyle uğraşan gerçek kişilerin ve finansman şirketleri ile faktoring şirketlerinin faaliyetlerinin düzenlenmesi ve denetlenmesidir"* şeklinde açıklanmıştır. Mezkur kararnamenin 3 üncü maddesinde ikrazatçının tanımı; *"devamlı ve mutad meslek halinde, faiz veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı veya ipotek almak suretiyle, ödünç para verme işleriyle uğraşan veya ödünç para verme işlerine aracılık eden ve kendilerine faaliyet izni verilen gerçek kişiler"* şeklinde yapılmıştır.

Ödünç para verme işleri ile ilgili hükümler içeren kararnamenin kapsamına esas itibarıyla ikrazatçılar girmektedir. İkrazatçı; faizden para kazanmak amacıyla ödünç para verme işleriyle uğraşan ve

² Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı maddelerinin değiştirilmesi 16.06.1994 tarihli ve 4004 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulu'nca 545 sayılı KHK ile 21.06.1994 tarihinde kararlaştırılmıştır.

kendisine izin belgesi verilmiş gerçek kişidir. Bu kararnamenin kapsamına; bankalarla, özel kanunlara göre ödünç para vermeye yetkili kılınan kuruluşlar ve sigorta şirketleri girmemektedir. Bu kuruluşlara Bankalar Kanunu, kendi özel kanunları ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen hükümler uygulanmaktadır.

Anılan Kanun Hükmünde Kararname'nin 4 üncü maddesine göre İkrizatçılar, ikrazatçılık faaliyeti dışında hiç bir iş yapamayacakları gibi mevduat veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı para toplayamazlar. İkrizatçılar her ne ad altında olursa olsun tahvil ve benzeri borçlanmaya yönelik sermaye piyasası aracı ihraç edemezler; 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde sermaye piyasası faaliyetinde bulunamazlar.

İkrizatçıların faaliyetlerini sürdürmek amacıyla bankalar dahil her türlü kaynaktan borçlanmaları ve bu fonları ödünç para verme işlerinde kullanmaları, bankaların da bu kişilere ödünç para verme işleri ile ilgili olarak kredi açmaları veya bunların borçlarını teminen teminat mektubu vermeleri yasaktır.

Aynı KHK'nin "**Tefecilik Sayılan İşlemler**" başlıklı 9 uncu maddesinde; "*Bu Kanun Hükmünde Kararname uyarınca ikrazatçılık yapmak üzere izin alınmadan, faiz veya her ne ad altında olursa olsun, bir ivaz karşılığı veya ipotek almak suretiyle, ödünç para verme işlemlerinin yapılması veya bu işlerin meslek ittihaz edilmesi ve Kanun Hükmünde Kararname uyarınca alınan ikrazatçılık izni iptal edildiği halde ödünç para verme işlerine devam edilmesi, tefecilik sayılır*" şeklinde hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr kararnamenin 15 inci maddesinin 2'nci fıkrasında³ tefecilik faaliyetinde bulunanlarla ilgili cezai hükümlere yer verilmiş olup, yürürlüğüne ilişkin 17'nci maddesinde ise para ve hapis cezalarına ilişkin hükmün kararnamenin kanunlaştığı tarihte yürürlüğe gireceği, bu tarihe kadar 2279 sayılı kanunun suç saydığı fiiller hakkında ilgili kanunun 17'nci maddesinde yazılı hükümlerin uygulanmasına devam olunacağı hüküm altına alınmıştır. Ancak 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6361 sayılı kanunla yürürlükten kaldırılıncaya kadar kanunlaşmaması ile 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren Türk Ceza Kanunu'nun 241 inci maddesinde tefecilik suçuna yer verilmesi hususları birlikte değerlendirildiğinde 2279 sayılı yasanın 17'nci maddesinin zimnen yürürlükten kalktığı ifade edilebilir.

Diğer taraftan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 241 inci maddesinde, kazanç elde etmek amacıyla başkasına para veren kişinin iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası⁴ ile **(5.000 * 100 TL = 500.000 TL üst limit, 5.000 * 20 TL = 100.000 TL en alt limit ceza tutarı)** cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır. Yapılan incelemeler neticesinde bir şahsın tefecilik faaliyetinde bulunduğu tespit edilmişse bu kanun maddesi kapsamında yetkili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekmektedir. Tefecilerle ilgili diğer kanunlarda yer alan hapis, adli veya idari cezaların ise ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

³ İlgili madde ile tefecilik faaliyetinde bulunanların altı aydan iki yıla kadar hapis cezasıyla birlikte elli bin liradan az olmamak kaydıyla, sağladıkları menfaatlerin beş katı ağır para cezasıyla cezalandırılacağı hükme bağlanmıştır.

⁴ 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 52'nci maddesinin birinci fıkrasında adli para cezasının " beş günden az ve kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde yedi yüz otuz günden fazla olmamak üzere belirlenen tam gün sayısının, bir gün karşılığı olarak takdir edilen miktar ile çarpılması suretiyle hesaplanacağı hüküm altına alınmıştır. İkinci fıkrasında ise bir gün karşılığı adli para cezasının miktarının en az yirmi, en fazla yüz Türk Lirası olması hükme bağlanmış ve miktarın bu alt ve üst sınırlar arasında kişinin ekonomik ve diğer şahsi hallerin göz önünde bulundurularak takdir edileceği hüküm altına alınmıştır.

3- 6361 SAYILI FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG ve FİNANSMAN ŞİRKETLERİ KANUNU İLE YAPILAN DÜZENLEMELER

13.12.2012 tarih ve 28496 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6361 sayılı “Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu” finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve çalışma esasları ile finansal kiralama, faktoring ve finansman sözleşmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Mezkur kanunun “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde Türkiye’de kurulu finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin bu kanun hükümlerine tabi olduğu, 4 üncü maddesinde finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kurulmasına kanunda öngörülen şartların yerine getirilmesi kaydıyla Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınacak kararla izin verileceği, bu kapsamda izin alan şirketlerin faaliyete geçebilmesi için Kuruldan ayrıca faaliyet izni almasının şart olduğu hüküm altına alınmıştır.

Kuruluş izninin gerçeğe aykırı beyanlarla alınmış olması, kuruluş iznini takip eden altı ay içinde faaliyet izni almak üzere başvuruda bulunulmaması, kuruluş izninden vazgeçildiğinin beyan edilmesi, iznin verilmesinde aranan şartların faaliyete geçilinceye kadar kaybedilmesi, faaliyet izni alınmamış olması hâllerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda şirketin kuruluş izinleri Kurulca iptal edilecektir.

Kuruluş izni almış olan şirketin faaliyete geçebilmesi için;

- a) Sermayesinin nakit olarak ödenmiş ve planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek düzeyde olması,
- b) Kurucuları tarafından yirmi milyon Türk Lirası asgari sermayenin yüzde beşi tutarındaki sisteme giriş payının genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimlerine yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi,
- c) Uygun hizmet birimleri ile iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulmuş, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulmuş ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş olması,
- ç) Yöneticilerinin, bu Kanunda⁵ belirtilen nitelikleri haiz olması, gerekmektedir.

Kanun kapsamında kuruluş izni almak için başvuran şirketlerin aşağıdaki şartları sağlamaları gerekmektedir.

- a) Anonim şirket şeklinde kurulması ve kurucu ortak sayısının beşten az olmaması,
- b) Pay senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,
- c) Ticaret unvanında “Finansal Kiralama Şirketi”, “Faktoring Şirketi” veya “Finansman Şirketi” ibarelerinden birinin bulunması,
- ç) Kurucularının bu Kanunda belirtilen şartları haiz olması,
- d) Yönetim kurulu üyelerinin mezkur kanunun kurumsal yönetim hükümlerinde belirtilen nitelikleri ve planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek mesleki tecrübeyi haiz olması,

⁵ Mezkur kanunun 6 ncı maddesinde kurucularda aranan şartlar düzenlenmiştir. Yukarıda yer verdiğimiz kuruluş izni, faaliyet izni yanında kurucuların yasal düzenleme ile hüküm altına alınan şartları da sağlamaları gerekmektedir.

e) Nakden ve her türlü muvazaadan arı olarak ödenmiş sermayesinin en az yirmi milyon Türk Lirası olması,

f) Ana sözleşmesinin mezkur Kanun hükümlerine uygun olması,

g) Kurumun etkin denetimini engellemeyecek şeffaf ve açık bir ortaklık yapısına sahip olması,

ğ) Öngörülen faaliyet konularına ait iş planlarını, kuruluşun mali yapısı ile ilgili projeksiyonlarını, ilk üç yıl için bütçe planını ve yapısal örgütlenmesini gösteren bir faaliyet programını ibraz etmesi, şarttır.

Mezkur kanun'un "**Yürürlükten Kaldırılan Hükümler**" başlıklı 52'nci maddesi ile 10.6.1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 30/9/1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmış olup, diğer kanunlarda, 3226 sayılı Kanun ile 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye yapılan atıfların bu kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır. Yasa hükmünden fark edileceği üzere ilgili yasanın yürürlüğe girdiği 13.12.2012 tarihinden itibaren ikrazatçılık faaliyeti sona ermiştir.

Diğer taraftan aynı Kanunun "**İkrazatçılarla İlgili Hükümler**" başlıklı geçici 5 inci maddesi; "*90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameden aldıkları yetkiye istinaden ikrazatçılık faaliyetinde bulunanlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde bu Kanunda sayılı faaliyetlerden birini yürütmek amacıyla Kuruma başvuruda bulunabilirler. Bu süre içinde mevcut sözleşmelerinden kaynaklanan alacaklarının tahsiline yönelik işlemler dışında yeni bir ikrazatçılık faaliyetinde bulunamazlar. Kuruma başvuruda bulunan ikrazatçılar Kuruldan gerekli izinleri almak suretiyle faaliyetlerine factoring, finansal kiralama veya finansman şirketi olarak devam edebilirler. Kurulacak bu şirketler bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan sermaye yükümlülüğünü üç yıl içinde yerine getirmek zorundadır. Kuruma başvuruda bulunmayan veya başvurduğu halde Kuruldan gerekli izinleri alamayanların ikrazatçılık faaliyet izinleri başka bir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden sona erer*" şeklinde hüküm altına alınmıştır. İlgili yasal düzenleme ile mülga 90 sayılı KHK kapsamında izin belgesine sahip ikrazatçılara geçiş hükmü sağlanmıştır.

Yukarıda yer verdiğimiz yasal düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde;

- 13.12.2012 tarihi itibarıyla 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır. Bu tarih itibarıyla **gerçek kişiler** ikrazatçılık kelimesiyle ifade edilen devamlı ve mutad meslek halinde, faiz veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı veya ipotek almak suretiyle, ödünç para verme işleriyle veya ödünç para verme işlerine aracılık edemeyeceklerdir. Diğer ifadeyle gerçek kişilerin şahsi olarak ödünç para verme hakları sona erdirilmiştir.

- 6361 sayılı yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte Hazine Müsteşarlığı'nın izin verme yetkisi sona ermiştir. 6361 sayılı yasa ile bu yetki (kuruluş izni) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna geçmiştir.

- 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameden aldıkları yetkiye istinaden ikrazatçılık faaliyetinde bulunanlar bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde bu kanunda sayılı faaliyetlerden birini yürütmek amacıyla Kuruma⁶ başvuruda bulunabilirler. Kuruma başvuruda bulunan ikrazatçılar

⁶ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulumu

Kuruldan gerekli izinleri almak suretiyle faaliyetlerine factoring, finansal kiralama veya finansman şirketi olarak devam edebileceklerdir.

- Bu kapsamda faaliyette bulunmak isteyenler ise kanunun aradığı tüm şartları sağlayarak faaliyetlerine başlayabilirler.

Yazımızın aşağıda yer alan bölümlerinde, mülga 90 sayılı KHK kapsamında ikrazatçılık faaliyetinde bulunanlar ile Hazine Müsteşarlığı'ndan gerekli izni almadan veya mevcut izni iptal edildiği halde ödünç para verme faaliyetine devam edenlerin, diğer ifadeyle tefecilerin bu faaliyetler kapsamında elde ettikleri kazançların vergilendirilme esaslarına yer vereceğiz.

4- İKRAZATÇILIK - TEFEÇİLİK FAALİYETİYLE İLGİLİ VERGİ MEVZUATINDA YER ALAN DÜZENLEMELER

4.1- Gelir Vergisi Kanunu Açısından Konunun Değerlendirilmesi

Öncelikle belirtilmesi gereken husus, tefecilik faaliyetinin yasal düzenlemeler ile yasak edilmiş olması bu tür faaliyetlerden elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine engel değildir. Bu durum Vergi Usul Kanunu'nun⁷ "**Vergi Ehliyeti**" başlıklı 9 uncu maddesinde düzenlenmiştir. Bu madde hükmü "*mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir. Vergiyi doğuran olayın kanunlar ile yasal edilmiş bulunması mükellefiyeti ve sorumluluğunu kaldırmaz*" şeklinde ifade edilmiştir. Bu kapsamda elde edilen kazançların vergilendirilmesi esas olmakla birlikte hangi gelir unsuru kapsamında vergilendirileceği önem arz etmektedir.

Ödünç para verme karşılığında elde edilen faizler, koşullara göre ya ticari kazanç, ya da menkul sermaye iradı hükümleri kapsamında gelir vergisine tabi tutulmaktadır. Ancak G.V.K'da borç para verenlerin bu işten sağladıkları faizin gelir unsurlarından hangisine girdiğinin tayini net olarak yapılmamıştır. Vergi idaresi kanunda açık olarak yer almayan bu hususu 104 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yaptığı düzenlemeler ile gidermeye çalışmıştır. İlgili genel tebliğ hükümlerinde borç para verenlerin bu işten sağladıkları faizin hangi gelir unsuruna girdiğinin tayininde, ödünç para verme işinin devamlı meslek haline getirilip getirilmeme ölçüsü esas alınmıştır.

Ödünç para verme işi mutad meslek haline getirilmişse, bu faaliyet ikrazatçılık sayılacak ve elde edilen gelir, ticarî kazanç olarak vergiye tabi tutulacaktır. Mutad meslek haline getirilmemişse elde edilen faiz geliri Menkul Sermaye İradı olarak vergiye tabi tutulacaktır.

Bilindiği üzere Gelir Vergisi Kanunu'nun⁸ 37 ila 51 inci maddeleri arasında ticari kazanç hükümleri düzenlenmiştir. İlgili kanunun 37'nci maddesinin birinci fıkrasında, her türlü ticari ve sınaî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu açıklanmış, ikinci fıkrasında ise ticari kazanç sayılacak bazı kazanç türleri örnekleme yoluyla sayılmıştır.

İlgili genel tebliğ ile herhangi bir kimsenin, birden fazla yılda tek şahsa veya bir yılda aynı şahsa veya muhtelif şahıslara borç para vermesi durumunun bu kimsenin ikrazatçılık işini mutad meslek halinde yapmış olduğunu göstereceğini, kaza mercilerinin⁹ görüşünün de bu merkezde olduğunu, bu

⁷ 10.01.1961 tarih ve 10703 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁸ 06.01.1961 tarih ve 10700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁹ Konuyla ilgili olarak Danıştay tarafından verilen bir kararda "*birden fazla kişiye borç para veren kişinin ikrazatçılık faaliyeti nedeniyle ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekir*" denilmiştir. (Dn. 13 D. 24.11.1987 T. Ve E. 1986/3612, K.1987/2649)

sebeple, borç para vermeyi itiyat haline getirmiş olanların ikrazatçı sayılarak, haklarında Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hükümlerine göre işlem yapılması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Bu nedenle ödünç para verme faaliyetinin; yetkili mercilerden izin alınarak ve devamlı olarak yapılması durumunda bu faaliyet “ikrazatçılık” kapsamında ticari faaliyet kabul edilecek ve ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilecektir. Yine aynı faaliyetin yetkili mercilerden izin alınmadan yapılması durumunda bu faaliyet “tefecilik” kapsamında ticari faaliyet kabul edilecek ve yine ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilecektir.

Yüksek yargı kararlarının görüşü de aynı yöndedir. Şöyle ki; Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulu¹⁰ bir kararında “Aralarında yakın akrabalık veya sıkı işbirliği bulunmayan kişiler arasında önemli miktarlardaki meblağların günün ekonomik koşullarda karşılıksız olarak alınıp verilemeyeceği karşısında; bir yılda birden çok kişiye veya birden çok yılda borç para verilmesi ikrazatçılıktır. İkrazatçılık faaliyetiinden elde edilen ve ticari kazanç olan faizin Gelir Vergisine tabi olacağı açıktır.” şeklinde açıklama yapılmıştır.

Danıştay 7’nci Dairesi¹¹ bir kararında; Günün ekonomik şartları göz önünde tutulduğunda, aralarında yakın akrabalık veya iş münasebeti bulunmayan kimseler arasında karşılıksız borç para alınıp verilemeyeceği ve bir takvim yılında birkaç kişiye veya bir kişiye birden çok yıllarda borç para verilmesinin ikrazatçılık sayılacağı, elde edilen faizin ticari kazanç hükümleri çerçevesinde değerlendirileceği ve banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulması gerektiği belirtilmiştir.

Diğer taraftan GVK’nın basit usulden yararlanamayacakların düzenlendiği “**Basit Usulün Hududu**” başlıklı 51 inci maddesinin ikinci bendinde “ikrazat işleriyle uğraşanlar” ifadesi yer almaktadır. Bu ifade de belirtilen “uğraşanlar” sözcüğü de ödünç para verme işlerinde devamlılık unsurunun arandığının kanıtı olarak kabul edilebilir.

Mezkur genel tebliğ ile borç para vermeyi itiyat (alışkanlık, huy) haline getirmemiş olanların (ortada “Devamlılık” ve “Tekerrür veya Taaddüt” olmaması hasebiyle) arızı olarak veya tesadüfen ve ticari bir faaliyete bağlı olmayarak ikraz ettikleri paralar karşılığında elde ettikleri faizlerin menkul sermaye iradı olarak vergilendirilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır. Bu nedenle borç para verme işinin devamlı olarak yapılmaması durumunda elde edilen faiz geliri GVK’nın 75 inci maddesinde hüküm altına alınan “Menkul Sermaye İradı” hükümlerine göre vergilendirilecektir.

İkrazatçılıktan (tefecilik) doğan gelirin (faizin) ne zaman elde edilmiş sayılacağı hususu da önem arz etmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun “**Vergiye Doğuran Olay**” başlıklı 19 uncu maddesi “Vergi alacağı vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın vukuu veya hukuki durumun tekemmülü ile doğar” şeklinde hüküm altına alınmıştır. Buna göre ikrazatçılık faaliyetinde faiz gelirin elde edilmesi için vergiyi doğuran olayın meydana geldiği tarihin tespiti gerekmektedir. Bu faaliyetin devamlı olarak yapılması sonucu elde edilen kazancın ticari kazanç olduğunu ve ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilmesi gerektiğine yukarıda yer vermiştik.

Ticari kazançlar için elde etme; vergiyi doğuran olaydır. Ticari faaliyet çerçevesinde yapılan borç verme işlerinde, tahakkuk esası geçerli olacağı için faiz alacağı doğduğu yılda diğer ifadeyle borç ve-

¹⁰ Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulu’nun 30.04.1999 tarih ve 1998/268 esas no.lu ve 1999/262 sayılı kararı

¹¹ Danıştay Yedinci Dairesi’nin 12.02.2001 tarih ve 2000/1719 esas no.lu ve 2001/374 sayılı kararı

rilen yılda elde edilmiş sayılacaktır. 104 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'ne göre de; şayet borcun vadesi aynı takvim yılına isabet eder ve borç da vadesinde ödenirse, faiz bu yılın geliri olarak vergilendirilecektir. Burada kuşku duyulacak bir husus yoktur. Vadenin diğer yıla sirayet etmiş olması halinde de, faiz peşin tahakkuk ettirildiğinden, vergiyi doğuran olay bu yılda ortaya çıkmış olduğundan hareketle, borçla ilgili bulunan faizin, o yılın geliri olarak vergilendirileceği hususunda da tereddütlü bir durum mevcut değildir.

Borcun vade bitiminde ödenmemiş olması halinde ise durum bütünüyle değişmekte ve konunun icraya intikal ettirilip ettirilmediğine bakılması gerekmektedir. Şayet, borcun vade bitiminde ödenmemesi sebebiyle alacaklı konuyu icraya intikal ettirmiş ise, bu durumda peşin tahakkuk ettirildiği kabul edilen faizin dışında herhangi bir gelirden söz edilemez ve yalnız borcun verildiği yıl için tarhiyat yapılmakla yetinilir. Ancak bunun için sadece icraya başvurulması yeterli olmayıp, icranın ve takibatın devam ettirilmesi gerekmektedir. Ancak, vade bitiminde alacaklı icraya müracaat etmemişse bu durumda, paranın tahsil edildiği tarihe kadar olan devreler göz önünde bulundurulmak suretiyle ayrı ayrı yıllar itibariyle tarhiyat yapılması gerekmektedir.

Bu konuda yüksek yargının çeşitli olaylar karşısında vermiş olduğu kararları¹² da bu yöndedir. Uygulamada tefecilikten doğan faiz gelirlerinin ne zaman elde edilmiş sayılacağı konusunda çeşitli görüşler olmakla beraber gerek Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazançların tespitine ilişkin hükümleri gerek 6802 sayılı BSMV Kanunu hükümleri gerekse de yüksek yargının görüşleri birlikte değerlendirildiğinde bu faaliyetler sonucu elde edilen faiz geliri açısından vergiyi doğuran olayın borç para verme işleminin yapıldığı anda gerçekleştiği kabul edilmektedir. Vergiyi doğuran olayın özellik arz eden hususlarına yukarıda yer vermiş bulunmaktayız. Bu nedenle elde edilecek faiz gelirin borç para verme işleminin gerçekleştiği dönemin beyanlarına yansıtılması gerekmektedir.

4.2- Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Kanunu Açısından Konunun Değerlendirilmesi

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun¹³ 28 inci maddesinin 2'nci fıkrasıyla bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar "Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi'ne tabi tutulmuştur. Aynı maddenin 3 üncü fıkrasıyla 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas işgal konusu olarak yapanlar da kanunun uygulanmasında banker sayılacağı, bir şahsın münhasıran altın alım ve satımı ile uğraşmasının banker sayılması için yeterli olmayacağı hüküm altına alınmıştır. Kanun maddesi ile münhasıran diğer ifadeyle yalnız ve özellikle altın alım satımı yapanların banker sayılmayacağı hüküm altına alınmıştır. Altın alım satımı yanında zımni veya açık olarak sürekli borç para verme işiyle uğraşanlar ise banker sayılacaklar ve banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi olacaklardır.

Bir kişinin ikrazatçı sayılıp Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi'ne tabi tutulabilmesi için, bir yılda birden fazla kişiye ya da bir kişiye yıl içinde ayrı ayrı yapılan işlemler sonunda birden fazla veya

¹² Bundan başka, belli bir kimseye verilen borç vadesinin uzatıldığı durumlarda da vadenin uzadığı tarihte, yeni bir faiz alacağının doğmuş olacağı ve bunun da vadenin uzatıldığı yılın geliri olarak vergileneceği yolunda kararlar verilmektedir. (Dn.13.D.20.10.1975 T. ve E.19 74/1776,K.1975/3163-Dn.4. D. 5.5.1973 T. ve E.1971/8634,K.1973/2484s.394).

¹³ 23.07.1956 tarih ve 9362 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanmıştır.

birden fazla yılda ikrazatta bulunması gerekmektedir. Dolayısıyla faaliyetleri 90 sayılı KHK yönünden ikrazatçılık kapsamında değerlendirilen ve Gelir Vergisi Kanunu açısından da ticari sayılan ve vergiye tabi tutulan borç para verme işleriyle iştigal eden şahıslar aynı zamanda Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin de yükümlüsü olarak Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisine tabi olacaklardır.

Diğer taraftan mezkûr kanunun “**Mükellef**” başlıklı 30 uncu maddesiyle; Banka ve sigorta muameleleri vergisini banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği, sigorta aracıları tarafından yapılan sigorta işlemlerinde de verginin mükellefinin sigorta şirketleri olacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yaptığımız açıklamaları birlikte değerlendirdiğimizde 90 sayılı KHK kapsamında ikrazatçılık yapmak üzere izin alınmadan, faiz veya her ne ad altında olursa olsun, bir ivaz karşılığı veya ipotek almak suretiyle, ödünç para verme işlemlerinin yapılması veya bu işlerin meslek ittihaz edilmesi ve aynı KHK uyarınca alınan ikrazatçılık izni iptal edildiği halde ödünç para verme işlerine devam edilmesi durumu tefecilik sayılmış ve bu kapsamda yapılan faaliyet sonucu elde edilen kazanç B.S.M.V. tabi tutulmuş, tefeciler ise kanun kapsamında banker sıfatıyla mükellef addedilmiştir.

4.3- 213 Sayılı Vergisi Kanunu Açısından Konunun Değerlendirilmesi

Bilindiği üzere Vergi Usul Kanunu en genel tabiriyle vergi mükellefiyetiyle ilgili usul ve esasları düzenlemeyen bir usul kanunudur. Ayrıca vergi kanunlarıyla belirlenen usul ve esaslara riayet edilmemesi durumunda uygulanacak müeyyidelere de (vergi ziyai, usulsüzlük cezaları, hürriyeti bağlayıcı cezalar gibi) yer verilmektedir.

Yazımızın yukarıda yer alan bölümlerinde ayrıntılı olarak izah ettiğimiz üzere; 90 sayılı KHK kapsamında izin belgesi almadan ödünç para verme işleriyle uğraşanlar tefeci sayılmakta, bu kapsamda değerlendirilen kişiler ise VUK'nun 9 uncu maddesinde yer alan vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunmasının mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmayacağı hükmü gereği vergiye tabi tutulmaktadır. Ayrıca bu faaliyeti devamlı olarak yapanlar GVK açısından ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilmektedir.

Tefecilik faaliyetinin klasik işleyişi şu şekildedir. Tefeciler diğer ifadeyle borç para veren kişiler, borç verdikleri kişilerden borç verdikleri para ve bunun faiz toplamını aşan tutar kadar bir teminat almak isterler. İlgili teminat borç alan kişilerin mali durumlarına göre farklılık göstermekle birlikte genel olarak bütün tefeciler borç verdikleri esnada borç alan kişilerin taşınmaz malları üzerine ipotek koymak, senet imzalatmak gibi yöntemlerle verdikleri borç para tutarı ve faizin geri dönüşünü güvence altına almak isterler. Uzun yıllardır tefecilik faaliyeti bu şekilde işlemekle birlikte son yıllarda tefecilik kapsamında borç para verme işiyle iştigal etmek isteyen şahıslar görünürde gerçek bir faaliyeti varmış gibi vergi dairesine mükellefiyet tesis ettirmekte, bu faaliyet kapsamında yapacağını iddia ettiği satış ve hizmetlerin tahsilinde kullanmak üzere bankalardan pos cihazı alarak, bu cihazları herhangi bir mal ve hizmet satışı olmadan borç verme işine aracı kılmaktadırlar. Görünürde pos cihazları mal satmış veya hizmet sunmuş gibi kullanılmaktadır. Bu faaliyetlerini ise sahte belge alarak ve sahte belge düzenleyerek gizlemeye çalışmaktadırlar.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun “**Faturanın Tarifi**” başlıklı 229 uncu maddesinde faturanın satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu, yine aynı kanunun “**Gider**

Pusulası” başlıklı 234 üncü maddesinde ise gider pusulasının birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenler, defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri, bu belgenin ayrıca birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan mezkûr kanunun 341 inci maddesinde; mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesini veya eksik tahakkuk ettirilmesinin vergi ziya sayılacağı, 344 üncü maddesinde; vergi ziyasına sebebiyet veren mükellef veya sorumlu hakkında ziyaa uğratılan verginin bir katı tutarında vergi ziyaa cezası kesileceği, vergi ziyasına 359 uncu maddede yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi halinde bu cezanın üç kat olarak uygulanacağı, hükmü yer almıştır.

Öte taraftan aynı kanunun **“Kaçakçılık Suçları ve Cezaları”** başlıklı 359 uncu maddesinde;

“ a) Vergi kanunlarına göre tutulan veya düzenlenen ve saklanma ve ibraz mecburiyeti bulunan;

1) Defter ve kayıtlarda hesap ve muhasebe hileleri yapanlar, gerçek olmayan veya kayda konu işlemlerle ilgisi bulunmayan kişiler adına hesap açanlar veya defterlere kaydı gereken hesap ve işlemleri vergi matrahının azalması sonucunu doğuracak şekilde tamamen veya kısmen başka defter, belge veya diğer kayıt ortamlarına kaydedenler,

2) Defter, kayıt ve belgeleri tahrif edenler veya gizleyenler veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlar,

Hakkında (5904 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle değişen ibare. Yürürlük; 03.07.2009) on sekiz aydan(**) üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Varlığı noter tasdik kayıtları veya sair suretlerle sabit olduğu halde, inceleme sırasında vergi incelemesine yetkili kimselere defter ve belgelerin ibraz edilmemesi, bu fıkra hükmünün uygulanmasında gizleme olarak kabul edilir. Gerçek bir muamele veya duruma dayanmakla birlikte bu muamele veya durumu mahiyet veya miktar itibariyle gerçeğe aykırı şekilde yansıtan belge ise, muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belgedir.

b) Vergi kanunları uyarınca tutulan veya düzenlenen ve saklama ve ibraz mecburiyeti bulunan defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlar, üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Gerçek bir muamele veya durum olmadığı halde bunlar varmış gibi düzenlenen belge, sahte belgedir.

c) Bu Kanun hükümlerine göre ancak Maliye Bakanlığı ile anlaşması bulunan kişilerin basabileceği belgeleri, Bakanlık ile anlaşması olmadığı halde basanlar veya bilerek kullananlar iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

371 inci maddedeki pişmanlık şartlarına uygun olarak durumu ilgili makamlara bildirenler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Kaçakçılık suçlarını işleyenler hakkında bu maddede yazılı cezaların uygulanması 344 üncü maddede yazılı vergi ziyai cezasının ayrıca uygulanmasına engel teşkil etmez” hükmü yer almaktadır.

Asıl faaliyeti tefecilik olmakla birlikte bu faaliyetini gizlemek için başka faaliyetler yapıyormuş gibi sahte belge alan veya düzenleyen mükellefler 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun 359 uncu maddede-

sinde hüküm altına alınan fiillere sebebiyet vermeleri nedeniyle (fatura ve gider pusulası) kaçakçılık suçunu işlemiş olacaktırlar. Bu mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesi kapsamında ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulacaktır. Ayrıca vergi ziyana 359 uncu maddede yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi nedeniyle vergi ziyatı cezası üç kat, bu fiillere iştirak edenlere ise bir kat olarak uygulanacaktır.

5- DEĞERLENDİRME ve SONUÇ

İkrazatçılık faaliyeti (mülga) 90 sayılı KHK ve bu kapsamda yayımlanan ikincil mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılmakta iken ilgili kararname tüm ekleri ile birlikte 6361 sayılı "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu" nun 52'nci maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Mezkûr kararnamenin 9 uncu maddesinde; KHK uyarınca ikrazatçılık yapmak üzere izin alınmadan, faiz veya her ne ad altında olursa olsun, bir ivaz karşılığı veya ipotek almak suretiyle, ödünç para verme işlemlerinin yapılması veya bu işlerin meslek ittihaz edilmesi ve KHK uyarınca alınan ikrazatçılık izni iptal edildiği halde ödünç para verme işlerine devam edilmesinin tefecilik sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 241 inci maddesinde, kazanç elde etmek amacıyla başkasına para veren kişinin iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkur (Mülga) KHK kapsamında devamlı olarak ikrazatçılık veya tefecilik faaliyetinde bulunan kişilerin elde ettikleri kazançlar GVK'nın 37. maddesi ile 104 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği kapsamında ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilecektir. Ayrıca ilgili faaliyet kapsamında elde edilen faiz kazancı 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesi kapsamında BSMV'ne tabi bulunmaktadır.

Diğer taraftan Vergi Usul Kanunu'nun "**İncelemeye Tabi Olanlar**" başlıklı 137'nci maddesinde; bu kanuna veya diğer kanunlara göre defter ve hesap tutmak, evrak ve vesikaları muhafaza ve ibraz etmek mecburiyetinde olan gerçek ve tüzel kişilerin vergi incelemelerine tabi olacağı, "**İnceleme Zamanı**" başlıklı 138 inci maddesinde; incelemenin neticesi alınmamış hesap dönemi de dahil olmak üzere, tarh zamanaşımı süresi sonuna kadar her zaman yapılabileceği, "**Zamanaşımı Süreleri**" başlıklı 114 üncü maddesinde; Vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayarak beş yıl içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergilerin zamanaşımına uğrayacağı, "**Defter ve Vesikaları Muhafaza**" başlıklı 253 üncü maddesinde; bu kanuna göre defter tutmak mecburiyetinde olanların, tuttıkları defterlerle üçüncü kısımda yazılı vesikaları, ilgili buldukları yılı takibeden takvim yılından başlayarak beş yıl süre ile muhafaza etmeye mecbur oldukları, "**Defter ve Belgelerle Diğer Kayıtların İbraz Mecburiyeti**" başlıklı 256'nci maddesinde; muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü defter, belge ve karneler ile vermek zorunda oldukları bilgilere ilişkin mikro fiş, mikro film, man-yetik teyp, disket ve benzeri ortamlardaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm bilgi ve şifreleri muhafaza süresi içerisinde yetkili makam ve memurların talebi üzerine ibraz ve inceleme için arz etmek zorunda oldukları, hükümleri ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 241 inci maddesinde hüküm altına alınan kazanç elde etmek amacıyla başkasına para veren kişinin iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandı-

rılacağı hükümleri birlikte değerlendirildiğinde her ne kadar 90 sayılı KHK tüm ek ve değişiklikleriyle birlikte 13.12.2012 tarihi itibarıyla yürürlükten kalmış olsa bile;

- 2008, 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarında tefecilik yaptığı tespit edilen kişiler (süreklilik arz etmek şartıyla) Gelir Vergisi Kanunu açısından ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilecektir. Ayrıca elde edilen faiz gelirleri BSMV kapsamında da vergiye tabi tutulacaktır.

- Tefecilik yaptığı tespit edilen kişiler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 241 inci maddesi kapsamında yetkili Cumhuriyet Başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulacaktır.

- Asıl faaliyeti tefecilik olmakla birlikte bu faaliyetini gizlemek için başka faaliyetler yapıyormuş gibi sahte belge alan veya düzenleyen mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 359 uncu ve 367'nci maddeleri kapsamında yetkili Cumhuriyet Başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulacaktır.

Buraya kadar yaptığımız açıklamalardan görüleceği üzere kanunların geriye yürümezliği ilkesi gereği 6361 sayılı "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu"nun yürürlük tarihi öncesi tefecilerle ilgili yasal düzenlemeler zamanaşımı süresi sonuna kadar geçerli olup, bu kapsamda yapılan incelemeler neticesinde tespit edilen hususlar hakkında yukarıda yer verdiğimiz yaptırımlar uygulanacaktır.

KAYNAKÇA

- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu
- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanun
- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu
- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu
- 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu
- 90 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname
- 545 Sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname
- 104 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği
- 382 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- Dn. 13 D. 24.11.1987 T. Ve E. 1986/3612, K.1987/2649 sayılı kararı
- Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 30.04.1999 tarih ve 1998/268 esas no.lu ve 1999/262 sayılı kararı
- Danıştay Yedinci Dairesi'nin 12.02.2001 tarih ve 2000/1719 esas no.lu ve 2001/374 sayılı kararı
- Danıştay 13.D.20.10.1975 T. ve E.19 74/1776,K.1975/3163 sayılı kararı
- Danıştay 4. D. 5.5.1973 T. ve E.1971/8634,K.1973/2484s.394 sayılı kararı